

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 5 juli 2007

MEDITATIE

Op reis naar de eeuwigheid

De vakantietijd is weer aangebroken. Vele reisplannen zullen er zijn gemaakt en wanneer wij zouden vragen waar de reis heen zal zijn, dan denk ik dat al de landen van Europa wel opgenoemd zullen worden. Berekeningen zijn gemaakt, inlichtingen ingewonnen bij diverse reisbureaus, kortom alles is zo goed voorbereid en besproken dat deze reis wel een goed verloop moet hebben.

Helaas, wat een teleurstellingen worden er vaak ondervonden voordat men het doel van de reis heeft bereikt. Hier ziet men een vervoersmiddel dat niet op zo'n grote reis berekend was, daar ontmoet men een reiziger door ziekte overvallen of door een ongeval getroffen, kortom vele verwachtingen worden de bodem ingeslagen. Na een kortere of langere tijd wordt de terugreis weer aanvaard, om dan na het bespreken van de reiservaringen de reis weer voort te zetten. De reis weer voort te zetten, zo hoor ik u vragen? Het is toch weer voor een jaar afgelopen? Nee, de reis gaat door. Ons gehele leven bestaat uit één grote levensreis,

Want hij reisde zijn weg met blijdschap

Handelingen 8:39b

met als einddoel een eeuwige gelukzaligheid of een eeuwige rampzaligheid. Laten we in onze gedachten eens een reiziger volgen die door genade het ware reisdoel op het oog mocht hebben. Een reiziger die door Gods Geest van dood levend was gemaakt, iemand die het niet te doen was om de genietingen en vermakingen van dit tijdelijke leven, maar alleen om de ware God des levens. Ten zuiden van Egypte, in het Morenland, zien wij een reiziger voorbereidingen treffen om met een klein gezelschap de reis naar Jeruzalem te aanvaarden. Vraagt ge naar de oorzaak om zo'n grote reis te gaan maken, wel, hij wilde meer horen en leren van die God Die de inhoud van zijn leven was geworden. Vele moeiten en gevaren getroost hij zich omdat dit reisdoel voor hem van de grootste betekenis is. Het gaat hier om zijn eeuwig heil, het

betreft geen vakantie-reisje, en daarom is deze reis zo uiterst gewichtig. Na verloop van tijd zien wij hem Jeruzalem binnentrekken met zijn gevolg. Zijn eerste werk is zeker zoveel mogelijk van die prachtige stad te bekijken? Nee, dat was het doel van zijn reis niet, maar wat wij u al hebben gezegd, namelijk meer te leren kennen van die God, waar zijn hart naar uitging. Daarom is zijn eerste gang naar de kerk, in die dagen de tempel. Weet, medereiziger naar de eeuwigheid, dat ook in onze dagen de deuren van Gods huis nog open staan. Hij laat ook in onze dagen van afval en verval Zijn Woord nog prediken, de weg der zaligheid nog bekend maken. Wij behoeven er zoals die Moorman nog geen weken voor te reizen. Ik zou u van deze plaats willen vragen, hoe staat het met uw kerkgang? Is dit hoofdzaak in uw leven of bijzaak? De Heere geve de begeerlijkheden van deze tijd te ontvliden, de koers van uw levensreis te mogen wijzigen.

Laten wij deze reiziger nog een ogenblik volgen nadat hij Jeruzalem weer heeft verlaten. Hij is hier in het bezit gekomen van een waardevol geschrift, de profetie van Jesaja. Wij zouden het nu kunnen vergelijken met een Bijbel, Gods Woord. Het is de voortreffelijkste reisgids die ooit verschenen is. Hierin wordt een reisbeschrijving gegeven voor ellendigen, schuldigen, reizigers die de weg niet meer weten, die met de verloren zoon alles hebben doorgebracht. Nadat deze Moorman op de wagen heeft plaatsgenomen en de terugweg heeft aanvaard, is er maar één zaak die zijn hart vervult, en dat is die God, Die Zich laat vinden in dat Woord wat hij verkregen had. Terwijl hij daar hardop zit te lezen, voegt zich iemand bij de wagen en vraagt hem of hij verstaat hetgeen hij leest. De Moor hoeft niet lang na te denken over het antwoord dat hij die vreemdeling geven zal, maar bekent eerlijk dat hetgeen hij leest voor hem een verborgenheid is. Maar zie nu echter de zorgende hand des Heeren

Inhoud

85e jaargang

Nr. 40

- 1 Op reis naar de eeuwigheid
- 2 De weg naar de Vereniging van 1907 (4)
- 4 Van Overzee: Het werk Gods
- 5 Bijbelse kernwoorden: Gemeente
- 6 Waar niets tegen te zeggen valt (2)
- 8 Gods wil en toelating (2)
- 9 Boeknieuws
- 10 Kerknieuws
- 12 Berichten
- 12 Kerkdiensten

over die geestelijke reizigers, die het in waarheid om de enige God te doen is. De Moor smeekt de vreemdeling om naast hem op de wagen plaats te nemen, en hem de verborgenheden van dat Woord bekend te maken. Filippus, want deze door God gezonden prediker was het, neemt plaats op de wagen, en gaat Gods Woord verklaren. Wat een voortreffelijk reisgesprek ontwikkelt zich tussen deze geestelijke reizigers. Een gesprek waarin niet de mens, maar de enige en waarachtige God het middelpunt is, de grote Reislieder van Zijn volk. Dit wondere beeld mocht voor ons eens een aansporing zijn om te bedenken hetgeen tot onze eeuwige vrede dient. Dat de inhoud van onze reisgesprekken eens mocht zijn wat eenmaal zo'n reiziger zong: "Ik ben o Heer' een vreemdeling hier beneën, laat Uw geboën op reis mij niet ontbreken." Nadat de Moorman Filippus met een brandend hart heeft aangehoord, verzoekt hij hem wanneer hij water ziet, het teken des doops te mogen ontvangen. Nadat de Moorman van harte heeft beleden dat Jezus Christus de Zoon van God is, gaat Filippus er toe over om hem het teken en zegel van Gods eeuwig Verbond toe te dienen, en dan zien wij dat de Heere Filippus wegneemt en de Moorman zijn weg met blijdschap vervolgt. Blijdschap en verwondering vanwege de trouw van die God, tegen Wie hij zwaar en menigmaal had misdreven, maar Die betoonde in Christus een God van volkomen zaligheid te willen zijn. Weet dat er maar één volk gelukkig

kan worden genoemd, en dat is dat volk waarvan Paulus schrijft: "En u heeft Hij mede levend gemaakt, daar gij dood waart door de misdaden en de zonden." Gelijk de Moorman nu zijn weg vervolgde, zo vervolgen ook wij, hetzij oud of jong onze reis, tot dat de dood er een eind aan maakt en wij allen voor die grote God van hemel en aarde zullen moeten verschijnen. Sta daarom, o lezer, eens een ogenblik stil op uw levensweg en vraag u eens af waar uw reis heen is,

waar uw blijdschap in bestaat, wat uw reisgezelschap is, wie uw reislieder is. Weet dat het niet gaat over tijdelijke belangen, maar over het heil van uw onsterfelijke ziel. Bedenk dat de wereld vergaat met haar begeerlijkheid, maar die de wil Gods doet blijft tot in eeuwigheid. Haast u daarom, opdat ge het grote doel van uw levensreis niet zult missen, want de tijd is voorts kort.

Barendrecht,

ds. J. Mijnders

4

De weg naar de vereniging van 1907

Notities van ds. G.H. Kersten

De notities van ds. Kersten, die in het vorige nummer van ons kerkelijk blad werden gepubliceerd, vragen voor een goed begrip om enig commentaar. We houden ons daarbij aan de thema's die ds. Kersten aanreikte en die hij kennelijk het belangrijkste vond: de visie van ds. N.H. Beversluis op de oude Psalmen en op de linie van de Ledeboerianen; andere problemen op de weg naar de vereniging van Kruisgemeenten en Ledeboeriaanse gemeenten; het kerkverband van de Kruisgemeenten; het independentisme, de discussie over de naam van het kerkverband;

de handreiking in de eindfase van het proces van vereniging aan de Ledeboerianen.

Het kerkelijke structuur van de Kruisgemeenten

In 1879 telde het toen door ds. E. Fransen gevormde kerkverband vier gemeenten. In 1890 was dat aantal toegenomen tot zes. In 1899 waren er elf gemeenten. In 1907 was het aantal gemeenten gegroeid tot veertien. Er was niet alleen sprake van groei, maar ook van enige toename van zicht op een bijbels verantwoord kerkelijk leven. De notulen van de

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur:
ds. A. Moerkerken.

Bijdragen van medewerkers aan:
ds. A. Moerkerken, Händelstraat 1,
2901 JC Capelle aan den IJssel,
tel. 010-4472388, fax 010-4472263
e-mail: moerkerken@kliksafe.nl

Redacteur: ds. G.J. van Aalst.

Boeken ter recensie en meditaties aan:
ds. G.J. van Aalst, Molendijk 136,
3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten aan:
redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583
E-mail: jj.verhage@kliksafe.nl

Aanlevertijd:

Uiterlijk **woensdag 17.00 uur** vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk aan:
Kerkelijk bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: kbgg@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:
Administratie van De Saambinder:
J. Honkoop, Jan Willem Frisohof 53,
2517 LA 's-Gravenhage,
tel. 070-3514465, fax 070-3512718,
e-mail: saambinder-adv@kliksafe.nl
Postbankno. 256686 t.n.v. de administratie van De Saambinder.

Advertenties € 0,60 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Advertenties dienen **uiterlijk donderdag** in het bezit van de administratie te zijn.
Rouwadvertenties
uiterlijk maandagmorgen 9 uur.

Abonnementenadministratie
Adreswijzigingen enz. aan:
Kerkelijk bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: kbgg@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:
Postbanknr. 64327 t.n.v. De Saambinder-
abbonementen te Woerden.

Abonnementenprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 11,- per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober);
voor het buitenland:
€ 22,- per jaar + extra portkosten.
Canada \$ 108,-; USA \$ 93,-.

Correspondentie-adres
Noord-Amerika:
Mr. Clarence Bleeker
1233 Leffingwell Av, N.E.,
Grand Rapids, Michigan,
U.S.A. 49505.

De redactie kan niet aansprakelijk worden gesteld voor de inhoud van: de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

“Vergadering der Verenigde Gemeenten”, die samenkwam op 10-12 oktober 1899 te Opheusden, gaven ds. Kersten in ieder geval aanleiding om te noteren: ‘Drang tot meerder kerkelijk verband’. Dat wees op een positieve ontwikkeling.

De samenhang van de Kruisgemeenten was niet sterk. Een aantal gemeenten was ontstaan uit een gezelschap. Daarin stond de onderlinge stichting centraal. Bij problemen was het oordeel van de leidersfiguur binnen het gezelschap als regel doorslaggevend. Als men tot gemeentevorming overging, bleef deze gezelschappelijkheid nog lang herkenbaar. Men beleed dat men wilde treden in het spoor van de Nationale Synode van Dordrecht 1618-1619. In de praktijk liet men echter heel vaak de Dordtse Kerkorde ongebruikt op de plank liggen en ging men een nogal gevoelsmatige en onordelijke weg. Zo zag een man als ds. Franssen er geen bezwaar in om als predikant van Kampen kinderen in gezelschappen op de Veluwe te dopen, terwijl er slechts zelden een kerkenraad aanwezig was. De kinderen werden als dooplid te Kampen ingeschreven!

Toch was er een groeiend besef, dat men als plaatselijke gemeenten ook geroepen was om de eenheid van de kerk van Christus landelijk te openbaren. Omstreeks 1880 kwamen de gemeenten af en toe eens bijeen in een classis of algemene vergadering. In 1890 sprak men af om elkaar twee keer per jaar te ontmoeten met het doel om meer samenbinding tussen de gemeenten te verkrijgen. In 1899 verdeelde men de gemeenten in twee classes, namelijk Gelderland en Holland, die tenminste twee keer per jaar zouden bijeenkomen. Daarnaast was er een algemene vergadering, die één keer per jaar samenkwam.

De doorbraak naar een meer naar de Dordtse kerkorde ingericht kerkelijk leven moet zich midden 1906 hebben voorgedaan. De jonge ds. Kersten was geschoold in het kerkrecht door zijn contacten met de Middelburgse predikant dr. L.H. Wagenaar (1855-1910). Hij pleitte voortdurend voor een naar de D.K.O. geordend kerkelijk leven. Ambtsdragers moeten niet gevoelsmatig te werk gaan. Dat is een bron van moeilijkheden en leed. Het gaat om het in de kerkorde beschreven recht voor Gods kerk. De gemeenten moeten die kerkorde kennen en er naar leven.

Vermoedelijk vond deze omkeer in

het denken van de Kruisgemeenten plaats op de Algemene Vergadering van 26 september 1906. Daar moet de beslissing zijn genomen om te breken met de gewoonte om een algemene vergadering te houden. Op een dergelijke vergadering waren alle gemeenten vertegenwoordigd en werden de agendapunten die gemeenten hadden ingediend behandeld. Men brak radicaal met dit oude model. De classis kreeg nu de plaats die deze vergadering in de D.K.O. toekomt. De vier classes -Amsterdam, Barneveld, Kampen, Rotterdam- werden gevormd door afgevaardigden van de plaatselijke gemeenten in de bij de classes behorende regio. Elke gemeente kon op de classisagenda problemen en vragen ter bespreking plaatsen. De classes zonden op hun beurt afgevaardigden naar de synodale vergadering ter bespreking van de punten die door de classes waren ingediend.

We zagen reeds dat de eerste en laatste synode van de Gereformeerde Gemeenten onder 't kruis die volgens

In 1901 stelde Rotterdam voor om alle gemeenten samen te voegen onder de naam: 'De Gereformeerde Kerken onder 't kruis'.

de regels van de D.K.O. bijeen kwam, op 23 mei 1907 te Rotterdam werd gehouden. De financiën speelden bij de geschetste ontwikkeling ook mee. Ds. A. Janse, de bedachtzame preses, wees erop dat het kiezen voor een synode in plaats van een algemene vergadering ook de nodige kosten bespaarde.

Het independentisme

Het independentisme, dat elke bevoegdheid van een meerdere vergadering ontkent en de onafhankelijkheid van de plaatselijke gemeente verabsoluteert, was als een sterke onderstroom in de Kruisgemeenten aanwezig. Dat wordt helder geïllustreerd door de notitie in telegramstijl bij de notulen van de algemene vergadering van 10 mei 1900: ‘Besluiten op Classis of Algemene Vergadering genomen, ieder zich daaraan houden moet achten. De hoop wordt uitgesproken, dat men nog eens de steen der wijzen zal vinden om een meer hechter band te vinden als tot dusver, in verband met de gemakke-

lijkheid, waarmede sommige gemeenten zich losmaken, wanneer in de kerkenraden verkeerde invloed werkt’. Men wilde elkaar wel in een kerkelijke vergadering ontmoeten, maar achtte zich niet gebonden aan de daar genomen besluiten. Een kerkverband was wel aanvaardbaar, maar men moest het kunnen hanteleren als een rekverband. Van een kerkverband was een gemeente in deze gedachtegang lid op precies dezelfde manier waarop u en ik lid zijn van een vereniging. Een gemeente die het niet met het beleid van het kerkverband eens is, bedankt eenvoudig als lid oftewel men onttrekt zich als gemeente aan het kerkverband.

Aan de Schriftgegevens uit Handelingen 15, die over een kerkverband en de bindende besluiten daarvan spreken, ging men wel heel gemakkelijk voorbij. De kerk is géén vereniging. Ze is openbaring van het lichaam van Christus. Wij worden geroepen om de eenheid daarvan meer en meer tot openbaring te brengen. Die overtuiging won door Gods goedheid en genade in de Kruisgemeenten steeds meer veld.

De naam

De neiging tot independentisme komt ook tot uitdrukking in de notities over de naam van het kerkverband, die lange tijd onduidelijk blijft. De omslag van het notulenboek van 1890 sprak kortweg over ‘Gereformeerde Gemeenten’. In 1899 riep men de kerkenraden op voor een bijeenkomst van de ‘Vergadering der Verenigde Gemeenten’. Tegelijkertijd duidde men zichzelf aan als de zogenaamde ‘Gecombineerde Gemeenten’. Ds. Kersten schreef boven zijn notities: ‘Uit de notulen van de Vereenigde Gereformeerde Gemeenten’. In 1901 stelde Rotterdam voor om alle gemeenten samen te voegen onder de naam: ‘De Gereformeerde Kerken onder 't kruis’.

De kerkenraden zouden zich op de naam van het kerkverband beraden, maar het onderwerp kwam voorlopig niet meer op de agenda. Het aanvaarden van een door ieder onderschreven naam zou immers betekenen dat men plaatselijk de eigen naam moest aanpassen. Daartoe was men niet altijd bereid. Rotterdam en Charlois hadden gekozen voor de naam Gereformeerde Gemeente onder 't kruis. Meliskerke en Westzaan volstonden met de naam Gereformeerde Gemeente.

Op de Algemene Vergadering van 17

juni 2006 werd men het eens. Alle tot het kerkverband behorende gemeenten zouden bij de overheid worden gemeld onder de naam Gereformeerde Gemeenten onder 't kruis. Ruim drie maanden later viel het besluit dat de naam zou zijn: Verenigde Gereformeerde Gemeenten onder 't kruis.

Ook aan die naam moet nadien weer zijn gesleuteld. Het woord 'verenigde' liet men toch maar weer vallen. Op de omslag van het Kort Verslag van de synode van 23 mei 1907 lezen we de aanduiding: Gereformeerde Gemeenten onder 't kruis!

Toen had de kwestie van de naam door Gods goedheid reeds zijn gewicht verloren. Er was in de vergadering een heilig besef geboren, dat de Kruisgemeenten geen wettig mid-

del onbeproefd mochten laten "wat strekken kan tot de openbaring der eenheid van het 'Lichaam Christi'. Namens de synode richtten ds. G.H. Kersten en ds. A. Janse zich tot "de Algemene Vergadering der Gereformeerde Gemeenten van wijlen ds. Ledeboer", die op 4 en 5 juni 2007 te Middelburg bijeen zou komen. De beide predikanten vertolkten namens de Kruiskerken de vurige hoop, dat 'na ernstige bespreking onder de leiding des Heiligen Geestes, wij elkander de broederhand van hartelijke vereniging mogen toereiken, om als een enig man saâm pal te staan voor de waarheid die in Christo Jezu is".

Boskoop, ds. M. Golverdingen

VAN OVERZEE

Het werk Gods

Het zal wel een van onze laatste reises hier zijn geweest. Een plezierreisje kon het evenwel niet genoemd worden. We moesten als classicale commissie op pad om advies en zo mogelijk wat richtlijnen te geven in een gemeente waar moeilijkheden waren.

De reis voerde ons naar het westen, en we hebben gebruik gemaakt van een nieuwe 'snelboot' die ons in 2 1/2 uur over het Michiganmeer bracht. Soms kan het daar erg stormen en moeten vaarten worden afgelast, maar wij hadden heen en terug goed weer, zodat we een rustige reis hadden, die je bovendien het rijden in het drukke verkeer rondom Chicago bespaart. Zo zijn we dan vlak na de zondag weer op reis gegaan met een paar andere broeders uit Michigan, in de hoop dat de Heere wijsheid zou geven om een gemeente tot hulp te mogen zijn.

Verdeeldheid

We lezen van Paulus en Barnabas dat er een scheiding tussen hen kwam, hoewel beiden een kind en knecht van God waren. Ook in de gemeente in Korinthe waren er partijenschappen, zodat de een zei: "Ik ben van Paulus," de ander: "Ik van Apollos, en weer

een ander: "En ik van Cephas" . Er waren er ook die zeiden: "En ik ben van Christus." Er is enerzijds een vals eenheidsstreven, waarin kerken samengaan, echter niet op grond van Schrift en belijdenis. Anderzijds is er ook verwarring en verdeeldheid onder degenen die een zouden moeten zijn. Wat een treurig beeld geeft dat aan de wereld, en wat veroorzaakt het ook onnoemelijk veel schade aan onze jeugd. Jaloers maken doet het ze althans allerminst. Wat wel jaloersheid geeft, is wat we lezen van de discipelen die voor Pinksteren bijeen waren "eendrachtelijk volhardende in het bidden en smeken." Als de Geest gaat wijken van de Kerk, en daar mogen we wel bang voor zijn, komt de mens naar voren, en dan willen we allemaal wel een beetje koning zijn.

Voeten wassen

Paulus waarschuwt in Filippenzen 2:4: "Een iegelijk zie niet op het zijne, maar een iegelijk zie ook op hetgeen der anderen is." Zo zou het moeten zijn, maar zo is het vaak niet. En het is ook een ontroerende geschiedenis die we lezen in Johannes 13, waar de Heere Jezus de voeten wuste van een discipel die al spoedig Hem verloochenen zou en met eedzweren van

Hem zou zeggen: "Ik ken de Mens niet." En niet alleen de voeten van Petrus, maar ook van de andere discipelen, van wie Hij wist dat ze Hem allen verlaten zouden. En dat alleen om wat we lezen in Johannes 13:1b: "Alzo Hij de Zijnen, die in de wereld waren, liefgehad had, zo heeft Hij hen liefgehad tot het einde."

Het is een vaak aangehaalde geschiedenis, ook bij het toespreken van bijvoorbeeld pas bevestigde ambtsdragers. Maar iemands oren wassen gaat vaak heel wat makkelijker dan z'n voeten wassen. De theorie kan met verve beleden en aangeprezen worden, maar de praktijk is vaak zo anders, moeten we helaas zeggen. Wat hebben we toch nodig dat de Heere Zijn Geest uitstort op 'vlees', dat Hij het vlees eronder brengt en Zijn genadewerk doet uitblinken en triomferen. God wordt alleen maar verheerlijkt in Zijn eigen werk. Al wat Hij wrocht, zal juichen tot Zijn eer. Het werk van God verootmoedigt en doet de ander uitnemender achten dan zichzelf. Het verbindt ook, doet de 'familieband' ervaren en in praktijk brengen. Wat zou het er anders uitzien, ook in het kerkelijke leven, als er meer van dit werk van God te zien zou zijn. Het was de bede van de dichter van Psalm 90: "Laat Uw werk aan Uw knechten gezien worden, en Uw heerlijkheid over hun kinderen."

Broedertwist

Een voorbeeld van dat werk hoorden we vertellen tijdens dat bezoek aan die gemeente waar we advies moesten geven. Een van Gods knechten, die aan deze zijde van de oceaan vele

**De straf die ons de vrede
aanbrengt, was op Hem, en
door Zijn striemen is ons
genezing geworden.**

jaren gewerkt heeft, noemde het vaak in zijn preek als een stukje onderwijs om te laten zien wat genade vermag. Het ging over twee ambtsbroeders die zich allesbehalve broederlijk tegenover elkaar opstelden. Ze gingen liever een straatje om dan elkaar tegen te komen en te groeten, laat staan met elkaar te spreken. De broedertwist laaide soms hoog op en dat maakte de vergaderingen waarin ze elkaar natuurlijk niet konden ontlopen, verre van vreedzaam. En natuurlijk was het altijd die ander die

het gedaan had, en die van alle narigheid de oorzaak was. Gebreken waren er genoeg in die ander die een onverzoenlijke houding schenen te rechtvaardigen. En wat er ook geprobeerd werd om de twee broeders bij elkaar te brengen, het lukte niet. De een was niet van plan de minste te zijn voor de andere, de strijdbijl te begraven en de broederhand toe te reiken. Dat gaf verdriet onder Gods volk en in de gemeente. Het gaf vragen ook, speciaal bij opgroeiende jongeren, hoe dat nu kon! Beiden waren immers bekend als kinderen van God en beleden toch dat ze van het gegevene moesten leven en dat alles wat de Heere ooit gedaan had alleen genade was. Waar was *Gods werk* dan nu in het leven van die twee vechtersbazen, die gewikkeld waren in een onheilige oorlog?

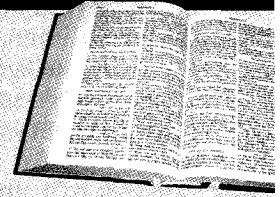
Dwalende schapen opgezocht

Ja, zo zou het doorgegaan zijn tot het bittere einde, als God er niet aan te pas gekomen was. Dat "ik zal handhaven" zit ons toch zo in het bloed, dwaze schepselen als we in onze diepe val in Adam toch geworden zijn. Maar er kwam een ogenblik dat de grote Herder twee dwalende schapen weer terecht ging brengen. En het ging allemaal zo eenvoudig. Gods werk is ook eenvoudig, en de Heere laat Zich niet narekenen, wel bewonderen.

De Heere hield de ene broeder een spiegel voor, en hij zag zichzelf en niet de ander erin. En wat hij zag, maakte hem diep beschaamd. Het verootmoedigde hem voor God. En als dat werkelijk gebeurt, ga je ook buigen voor elkaar. Kortom, hijzelf werd de schuldige. Hij moest zijn huis uit, op weg naar de broeder die hij zo graag altijd had willen ontlopen. Inmiddels was er ook iets gebeurd met die andere broeder. Ook hij had de politie aan de deur gekregen, d.w.z. God had hem laten zien wat hijzelf allemaal verkeerd gedaan had. En ook hij werd zelf de schuldige van al de ellende die er was door de onenigheid met zijn broeder. Ook hij moest zijn huis uit, op weg naar zijn medebroeder. Zo kwamen ze elkaar tegen en beleden elkaar, op straat, hun schuld. Daar, zo midden op straat, vonden twee broeders elkaar weer, op de plaats waar de Heere zondaren brengt, als Hij ze laat zien wie ze werkelijk zijn. Dan blijft er schaamte over, smart ook, als ze zien mogen wat de zonden Hem, die dierbare Christus, de Borg gekost

Bijbelse kernwoorden

Gemeente

Het is opmerkelijk dat in de hele Bijbel het woord "kerk" niet voorkomt. Dat zou je toch zeker verwachten. De Heilige Schrift spreekt echter steeds over: gemeente. Het Hebreeuwse woord in het Oude Testament is *qahal*. De letterlijke vertaling is: vergadering. In Numeri 16:3 lezen we bijvoorbeeld over de *qahal* JHWH, de gemeente des HEEREN. Ons kernwoord komt van een werkwoord dat 'roepen' betekent. Eruit roepen. Bij-een roepen!

Onder Israël gebeurde dat samenroepen tot de vergadering des HEEREN door heilig bazuïngeschal. Daarom is de gemeente ook het volk 'dat het geklank kent'. Het Nieuwe Testament gebruikt het woord *ekklesia*. U hoort hierin het Franse woord *église*. Dit kernwoord betekende in Griekenland een volksvergadering. Een heraut riep in de steden de stemgerechtigde burgers bijeen tot zo'n vergadering. Uit de inwoners van de stad werden de burgers opgeroepen om samen te komen. Heel duidelijk komt er in uit: de ware *ekklesia* van God is geen vereniging van mensen met een gemeenschappelijk belang of religieuze interesse. Maar het gaat geheel van God uit!

De Gemeente is het soevereine werk van de Drie-enige God. In haar oorsprong, uitbreiding en bewaring. Het is de vergadering van de uitverkorenen door de Vader en van de met Christus' bloed gekochte zondaren, die inwendig geroepen worden door Gods Woord en Heilige Geest! Die Gemeente wordt dus samengeroepen door de Heere Zelf. Die mensen zijn ergens uitgeroepen door de Heere! Het is de verzameling van het volk van God tot een gemeenschap rondom het Woord en de sacramenten. Een geestelijk huisgezin! De Heere roept ze eruit! Uit de dood tot het leven. Uit de macht van de satan en de zonde tot Zijn gemeenschap. Uit de wereld tot Zijn dienst. De Heere roept ze samen!

De Bijbel gebruikt voor Gods Gemeente verschillende treffende

beelden en leerzame uitdrukkingen. Ze wordt genoemd: een kudde van Christus (Hand. 20:28,29); een gebouw van God (Ef. 2:19-22); het Lichaam van Christus (Ef. 4:16) of de Bruid van Christus (Joh. 3:29). De Heere trekt door de kracht van Zijn Woord en de Heilige Geest mensen uit de duisternis van hun doodstaat tot Zijn wonderbaar licht. Hij roept de dingen die niet zijn, alsof ze waren. Hij voegt mensen samen tot een hechte gemeenschap. De *ekklesia* is een heilige vergadering van de ware Christgelovigen, al hun zaligheid verwachtende in Jezus Christus, gewassen zijnde in Zijn bloed, geheiligd en verzegeld door de Heilige Geest (NGB art.27). Die Gemeente is geroepen *uit* deze wereld en heeft toch een roeping *in* deze wereld. Hoe zou het komen dat er zo weinig werfkracht van uitgaat? Er zou veel meer te zeggen zijn over ons bijbelse kernwoord. Maar het allerbelangrijkste is de vraag: 'Behoort u al tot die Gemeente? Waarschijnlijk bent u wel dooplid of belijdend lid van een gemeente. Trouw meelevend! Dat is een groot voorrecht! En toch: nog steeds dood in de zonden en de misdaden. U moet eruit-geroepen worden! Uit de gemeenschap met Adam. En u moet door het geloof ingelijfd worden in het Hoofd van de Gemeente, Jezus Christus. Ingelijfd, dat wil zeggen een deel worden van Zijn lichaam!

Ekklesia! Eruit-geroepen. Dat moet en dat kan! 'Voorwaar, voorwaar zeg ik u: De ure komt en is nu, wanneer de doden zullen horen de stem des Zoons Gods en die ze gehoord hebben, zullen leven' (Joh.5:25). Dat kan ook vandaag nog. Ook voor u! De herauten gaan nog uit en ze roepen: 'Laat u met God verzoenen.' 'En de Heere deed dagelijks tot de gemeente, die zalig werden' (Hand.2:47). Welgelukzalig, die door het geloof mag zeggen: de *ekklesia*, waarvan *ik* een levend (!) lidmaat ben en eeuwig blijven zal!

Werkendam

ds. M. Karens

hebben. En verwondering, als ze mogen zien en beleven, door de toepassing van de Heilige Geest: "De straf die ons de vrede aanbrengt, was op Hem, en door Zijn striemen is ons genezing geworden."

En als God met zo'n albederver, zo'n wegloper, die alles verknoeid heeft, nog van doen wil hebben, zouden ze dan ook voor elkaar de laagste plaats niet willen innemen? De twee kemp-hanen werden zelfs vrienden. Een vriendschapsband, door God gelegd, in de diepte van verootmoediging, die nooit verbroken zou worden.

Een voorrecht

Gelukkig, dat God een zelfhandhaver wel de baas kan en op zijn plaats kan brengen. Wat zou het een voorrecht zijn als dat meer gebeuren zou. De Heere is niets aan ons verplicht, maar Hij is een God van wonderen. De Heere Jezus heeft Zijn discipelen voorgehouden: "Leert van Mij, dat Ik zachtmoedig ben en nederig van hart; en gij zult rust vinden voor uw zielen." Van Hem heeft de profeet getuigd: "Als een lam werd Hij ter slachting geleid, en als een schaap, dat stom is voor het aangezicht zijner scheerders, alzo deed Hij Zijn mond niet open."

O, als Hij niet gebogen had, zouden wij het nooit opgeven en nooit bukken voor God en voor elkaar. Het is door Zijn Geest, dat Hij een dwaas en wederstrevig volk onder Zich brengt. Dan mogen zij zichzelf verloochenen, hun kruis dagelijks opnemen en Hem volgen. En dat door bezaaide en onbezaaide wegen. De onderwerping geeft rust, maar daar moeten we wel gebracht worden. Gelukkig, als we dan niet meer voor onze rechten behoeven op te komen en als we het in Zijn handen mogen geven. Dan is het niet meer onze, maar Zijn zaak, en daar zorgt de Heere Zelf voor. Daar zijn Zijn eer en Zijn Naam aan verbonden. O, dat soevereine, volmaakte *werk van God*, wat is dat toch nodig in onze tijd van verval en afval, en waarin op godsdienstig terrein zo vaak de mens en zijn werk centraal geplaatst worden. Gods werk, daarin wordt Hij immers verheerlijkt en daarin ligt voor de Kerk de zaligheid. De profeet bad erom in Habakuk 3:2: "Uw werk, o HEERE, behoud dat in het leven, in het midden der jaren." Mocht dat, bij alles wat verandert en wegvalt, ook onze bedde maar zijn.

Een hartelijke groet uit Michigan,
ds. C. Vogelaar

1981 verscheen in de Gereformeerde Kerken het rapport *God met ons*. Dit rapport over het schriftgezag deed veel stof opwaaien. In feite gaf het rapport het schriftgezag over aan de keuze van de mens. De Bijbel heeft gezag, dat wel, maar dat gezag ontstaat pas echt als ik het geloof. Een zeer gevaarlijke weg werd ingeslagen. In de praktijk leidde dit in de Gereformeerde Kerken tot een totale ondermijning van het gezag van de Bijbel.

Prof. Graafland doorzag dit al vroeg. In *De Waarheidsvriend* van begin jaren tachtig schreef hij een lange serie artikelen over het gereformeerde synoderapport. De Gereformeerde Kerken legden nadruk op de wisselwerking tussen God en mens. Binnen deze wisselwerking komt het gezag van de Bijbel tot stand. Nee, antwoordde prof. Graafland. Die *wisselwerking* is er niet. De Bijbel leert dat er vanuit de mens alleen *tegenwerking* te verwachten is. Het rapport kijkt dus veel te positief tegen de mens aan. De artikelenreeks van Graafland behoudt zijn waarde. Tegenover de moderne theologie nam de overleden hoogleraar vaak een terughoudende houding in. Wie de theologie in overeenstemming wil brengen met de tijd waarin we leven, opent de deur voor de verwereldlijking van de kerk. Deze waarschuwing van Graafland is nog altijd actueel.

2

Waar niets tegen te zeggen valt

Krachtig beleed Guido de Brès in de Nederlandse Geloofsbelijdenis het gezag van Gods Woord. Aan deze belijdenis van de kerk wordt geknaagd. Ook van binnenuit. We zagen dat in een vorig artikel. Er klinken gelukkig ook andere stemmen. Enkele ervan willen we in dit artikel beluisteren. Tegelijkertijd moeten we de ogen niet sluiten voor ontwikkelingen die gaande zijn.

Binnen kringen van de Gereformeerde Bond binnen de PKN is al heel wat nagedacht over het schriftgezag. Dat blijkt onder meer uit de recente jubileumuitgave van 100 jaar Gereformeerde Bond *Uw naam geef eer* (Uitg. Boekencentrum, Zoetermeer; ISBN 90 239 1921 1). Dr. G. van den Brink, de nieuwe hoogleraar van de Gereformeerde Bond aan de Universiteit Leiden, schrijft in een

belangrijk opstel hoe er binnen de Bond over het schriftgezag is gedacht. Opvallend is bijvoorbeeld de manier waarop de hoogleraar Hugo Visscher over het schriftgezag schreef. In 1926 schorsten de Gereformeerde Kerken ds. J.G. Geelkerken. Deze predikant stelde vragen bij het spreken van de slang in het paradijs. Is dat wel echt zo gebeurd? Hugo Visscher vond de veroordeling van dr. Geelkerken te ver gaan! De gereformeerde hoogleraar G.C. Berkouwer vond Visscher op dit punt weer te ruim. Later zou ook Berkouwer een grote ommezwaai maken en de deur openen voor de schriftkritiek.

Rapport

Ook de visie op het schriftgezag van prof. dr. C. Graafland (1928-2004) komt in de bundel aan de orde. In

Roer om

Des te opvallender is wel dat Graafland goed vijf jaar later het roer zelf leek om te gooien. In de bundel *Uw naam geef eer* lezen we daar niet over, hoewel Graafland zelf heeft toegegeven dat zijn denken veranderd is. Na 1986 begon ook hij veel meer aandacht te vragen voor de cultuur waarin we leven. Sinds die tijd zocht Graafland de uitleg van de Bijbel 'in rapport te brengen' met de tijd. Dat lijkt heel mooi. Gods Woord hoort immers overal gezag te hebben, ook in onze moderne samenleving. De Bijbel moet vruchtbaar worden gemaakt voor de eigen tijd met al z'n vragen! Maar, de vragen van de tijd waarin we leven zijn zo sterk. En ons hart is zondig en zwak. Voordat we het weten, gaan de moderne vragen bepalen hoe we de Bijbel uitgelegd willen hebben. Want dan, ja dan krijgt de Bijbel nog een kans bij de moderne mens. Anders verliezen we de aansluiting! In dit verband valt op dat Graafland in de loop van de tijd steeds meer ruimte liet voor de

moderne bijbelwetenschap. Die ontwikkeling gaat de Gereformeerde Bond niet voorbij, zo is te vrezen. Juist daarom kunnen we blij zijn met een ander boekje over het schriftgezag dat vanuit de Gereformeerde Bond is verschenen. Het gaat om *De Bijbel beter verstaan* van ds. P. van der Kraan, hervormd predikant in Bleskensgraaf (Uitg. Kok, Kampen; ISBN 90 435 1045 9).

Weldadig

Eenvoudig schrijft ds. Van der Kraan over de waarde en het gezag van Gods Woord. Dat doet weldadig aan. Hij gaat weinig in discussie met wat anderen zeggen; verreweg de meeste voetnoten in het boekje bestaan uit uitgeschreven bijbelteksten. Het boekje is daarom een goede gids om Gods Woord in zijn samenhang te verstaan. Ds. Van der Kraan benadrukt ook de kracht van het Woord. "Het maakt doden levend en is het zaad der wedergeboorte. Als we al ontmoedigd zijn vanwege het verzet waarop het Woord van God stuit, dan

Er zijn er die de Heilige Geest zo aan het gepredikte woord verbonden laten zijn dat met de prediking de mogelijkheid voor ieder is gegeven om te geloven.

mogen we juist moed vatten vanwege de kracht van dat Woord". Op één punt stelt het boekje wat teleur. Tegen het einde spreekt ds. Van der Kraan over "ultrarechtse groeperingen" waar aan het woord van bekeerde mensen meer gezag zou worden toegekend dan aan de Schrift. Zulke etiketten blijven in het vage hangen, zijn daarom onduidelijk, maar roepen ondertussen wel een bepaalde sfeer op. Jammer is dat.

Mogelijk zit er toch iets diepers achter. Binnen de Gereformeerde Bond wordt veel nadruk gelegd op de band tussen Woord en Geest. De Heilige Geest werkt door het Woord en gebruikt het Woord ook echt. Dat geloven wij. En tegelijkertijd leggen we er de nadruk op dat we van dood levend moeten worden gemaakt. Dan pas gaan we Gods Woord echt verstaan. Zonder de toepassende werking van de Heilige Geest lezen we de Bijbel, maar verstaan we het niet. Dan lezen we het levende Woord van God, maar voor ons ste-

nen hart zijn het letters. Dat ligt niet aan het Woord, maar aan ons! Daarom hebben we het wonder van de wedergeboorte nodig. En dat is louter het werk van Gods Geest. Bij de uitwendige roeping door het Woord moet de inwendige roeping komen in de toepassing door Gods Geest. Meer dan veertig jaar geleden klonk al de waarschuwende stem van de hervormde ds. L. Vroegindewij. In zijn verklaring van de Dordtse Leerregels schreef hij: "Er zijn er die de Heilige Geest zo aan het gepredikte woord verbonden laten zijn dat met de prediking de mogelijkheid voor ieder is gegeven om te geloven". Juist het toepassende werk van Gods Geest blijft in het boekje wat onderbelicht. Het spreekt zeker over de afstand die er door de zonde is tussen God en ons. Het spreekt over het wonder van Gods openbaring. Maar dat wonder moet ook *persoonlijk* een wonder worden. Hoe de Heere dat werkt en welke vruchten dat heeft, is een wezenlijk onderdeel van de schriftuurlijk-bevindelijke prediking. Als we dat missen, lijkt het er steeds meer op dat de gemeente een gelovige gemeente is. Dat is een dodelijk gevaar.

Verwondering

Een andere insteek heeft het boek van drs. B. Hobringh *Moderne wetenschap in de Bijbel* (Uitg. Gideon, Hoornaar; ISBN 90 6067 794 3). Het boek heeft een goede ingang gevonden, inmiddels verscheen de vijfde druk. De titel komt op het eerste gezicht wat merkwaardig over. De Bijbel biedt toch geen moderne wetenschap, maar een geheiligde wetenschap van God en goddelijke zaken? De auteur erkent dit laatste volmondig. Hij noemt de Bijbel een geestelijk boek. Tegelijkertijd lezen we in de Bijbel talloze opmerkingen over de natuur, over zon, maan en sterren, over ziekte en genezing. Juist zulke teksten zijn door de moderne wetenschap vaak bestreden. De Bijbel zou een verouderd boek zijn, met beweringen die eenvoudig niet vol te houden zijn. Tegen zulke kritiek schreef Hobringh zijn boek. "Als christen hoef je je niet in allerlei bochten te wringen om de geloofwaardigheid van de Bijbel te verdedigen; je staat niet 'met de rug tegen de muur'", zo schrijft hij.

Deze inzet van Hobringh is sympathiek. Het boek kan een steun zijn

voor met name studerende jongeren die soms onverwacht allerlei kritiek op de Bijbel te verwerken krijgen. Soms wordt die kritiek met zoveel stelligheid en zekerheid uitgesproken dat jonge mensen in de war raken. Juist dan is het goed te lezen dat veel kritiek eenvoudig te ontzenuwen is. Hobringh wil zijn lezers vooral mee laten voelen met zijn verwondering over de Bijbel. Waarom bijvoorbeeld maakte Noach een ark met de afmetingen zoals die in de Bijbel staan? Deze verhouding van lengte, breedte en hoogte is al vele malen gebruikt voor grote zeeschepen. Heeft Noach dit kunnen berekenen? Nee, zo heeft de Heere het hem opgedragen. Over gezondheid en ziekte lezen we veel in de wetten van Mozes. De talrijke voedselwetten –welke dieren mogen wel en niet gegeten worden– blijken een zeer goede bescherming te zijn van de gezondheid van de Israëlieten. De kennis hierover ontbrak in die dagen. Maar in Zijn zorg voor Israël gaf de Heere deze wetten. We kunnen hieruit leren dat de Heere al Zijn wetten altijd ten goede heeft gegeven.

Evangelisch

Het boek van Hobringh komt sympathiek over. Tegelijkertijd merken we dat de schrijver een evangelische inslag heeft. Vooral in zijn slotwoord blijkt dit duidelijk, als hij schrijft over een 'bewuste keus om God te volgen'. De manier waarop hij over zijn bekering schrijft, komt zo weggelopen uit een evangelisch boekje. Over de persoon willen we niet oordelen, maar we moeten dit punt wel eerlijk aanwijzen. Het is voor onze jongen mensen best nuttig om dit boek te lezen. Maar denk ook weer niet dat je dominee zulke boeken bedoelt als hij je aanraadt 'goede boeken' te lezen. Hobringhs manier van schrijven over de Bijbel is soms ook simplistisch. Dan stoot het af. Zo geeft hij een kansberekening over de profetieën over het leven van de Heere Jezus. Die kant moeten we niet op. Desondanks geeft hij in zijn boek veel informatie die vooral jongeren kan helpen. Dat willen we waarderen. Onze jonge mensen hebben het moeilijk genoeg in onze verwarde tijd. Betrouwbare gidsen zijn welkom. Waarbij Gods Woord de eerste gids is.

Middelburg ds. J.M.D. de Heer

Gods wil en toelating

Nu kan de vraag zijn: wanneer je nu een concrete beslissing moet nemen in het leven, hoe weet je dan of het Gods goedkeuring kan wegdragen? Aan Zijn zegen is immers alles gelegen? Het antwoord is niet zo gemakkelijk te geven, maar er zijn in het algemeen wel een paar punten te noemen.

Als het gaat over bijvoorbeeld een beroepskeuze, is daar in de eerste plaats de vraag naar de talenten die ontvangen zijn en de belangstelling die er is voor bepaalde zaken. Wie slecht kan luisteren en geen behoefte heeft zich werkelijk in een ander te verdiepen, moet geen maatschappelijk werker worden. God heeft elk mens bepaalde gaven gegeven en die moeten we gebruiken. *Persoonlijke voorkeur* speelt hierin ook een rol. Al kun je goed abstract en logisch denken, daarmee is niet gezegd dat je leraar wiskunde of programmeur moet worden. De gelegenheid tot studie kan er wel zijn, maar als de liefde, de genegenheid ontbreekt dan ligt daar niet je roeping. Wanneer het over beroepskeuze gaat, zegt een oudvader, dat je ook na mag denken in welk beroep je het meest Gods eer kan bedoelen. Maar hoe zit het nu bij een keuze van een levensgezel? Daar gaat het enerzijds om liefde tot elkaar, maar anderzijds toch ook over het met elkaar om kunnen gaan. Liefde kan nog zo sterk zijn, maar als je niet met het karakter van een ander om kan gaan, krijgt de liefde geen voedsel en sterft. Elke beslissing in het leven moet gepaard gaan met gebed! En dat bij het opengeslagen Woord van God.

De zonde dan?

Wanneer we nadenken over onze verantwoordelijkheid en Gods voorzienigheid komen we vanzelf ook terecht bij de zonde, het kwaad. De vraag rijst dan: als God nu regeert, hoe komt het dat er dan nog zonden plaatsvinden? Heeft Hij dat dan niet in de hand? Vergist Hij Zich? In de tijd van de Dordtsche Synode werd er in ons land een boekje uitge-

geven met de wonderlijke titel: *De gepredestineerde dief*. In dat boekje wordt een dief ten tonele gebracht die voor de rechter wordt gedagvaard. Op de vraag waarom hij steelt, antwoordt hij dat hij wel moet! Hij kan echt niet anders. "Hoezo?", vraagt dan de rechter, "ben je zo arm?" "Nee, maar God leidt alle dingen en Die heeft mij voorbeschikt dat hij een dief zou zijn". Hij zegt dus dat hij voorbestemd is tot dief! Wat kan hij er nu nog aan doen? Dat stelen is niet zijn schuld, maar Gods schuld, Die hem tenslotte heeft voorbeschikt om dief te zijn. God regeert toch alle dingen? Natuurlijk zeggen wij deze dingen niet zo grof, maar de vragen leven soms ook in ons hart. Denk maar eens aan een dronkaard die met veel te veel alcohol in zijn bloed een tegenligger verplettert. Gevolg? Man, vrouw en drie kinderen op slag dood. Wat moet de dominee nu op de begraafplaats zeggen? Dat God regeert? Ja, dat zal hij uiteindelijk toch zeggen. De profeet Amos zegt: 'Zal er een kwaad in de stad zijn dat de HEERE niet doet?' En hoor Job het op de puinhopen van zijn leven zeggen: 'Zouden wij het goede uit de hand des Heeren ontvangen en het kwade niet?' Maar dat betekent niet dat God het kwade *werkt*. Hij stookt een moordenaar niet op om het dodelijke schot te lossen op een jongen of meisje. Hij lokt het oog van een overspeler niet aan om een vrouw te begeren. Hij port de belastingontduiker niet aan om z'n belastingbiljet verkeerd in te vullen. Die mens is ten volle verantwoordelijk. Die dronkaard is voor honderd procent verantwoordelijk voor zijn daden en aan zijn handen kleeft het bloed. Toch bestuurt de Heere de dingen zo, dat ze gebeuren. Ze verrassen God niet, Hij is geen machteloze toeschouwer. Hij haat de zonde en het kwaad, maar toch liggen die zonden en dat kwaad onder Zijn

regering. Wat een strijd geeft dat in onze gedachten. Kijk eens naar de bijbelse voorbeelden:

* De broers van Jozef zijn ten volle verantwoordelijk geweest voor hun verkeerde daden, maar God heeft hun verkeerde daden wel ten goede gebruikt! Het kwade lag dus niet in tegenstelling met Gods voorzienigheid.

* Denk aan het verraad van Judas! Hij was ten volle verantwoordelijk voor zijn zondige en zo verkeerde daad en dat belijdt hij ook zelf: 'Ik heb verraden onschuldig bloed', maar, o wonder, het gebeurt alles wel onder Gods raad en voorzienigheid. Die zijn niet in tegenstelling tot elkaar!

* Denk ook aan Herodes en Pilatus: beiden zijn ten volle ten volle verantwoordelijk voor hun daden, maar het moest wel zo gebeuren, onder Gods voorzienigheid. Ons verstand probeert het soms klein te krijgen, maar dat mislukt. Maar een kind van God weet: God is heilig, zonder zonde, ook al gebruikt Hij het gif van satan om Zijn doel te bereiken, ook al gebruikt Hij de vijandschap van de mensen om Zijn naam te verheerlijken. God heeft niemand gedwongen om te zondigen, al heeft Hij het in Zijn heilige raad besloten, dat het zo zou gebeuren. Judas wilde geld, Pilatus en Herodes eer en zij wilden zelf zondigen!

God regeert! Uw en jouw leven ook. Is dat een troost geworden? Wie leven mag onder de wetenschap dat Hij regeert, geeft zich onvoorwaardelijk en restloos over aan de Heere en Zijn leiding. Wat gaat het dan goed! Ik word dan, als het geloof mag geloven (!) in tegenspoed geduldig, in voorspoed dankbaar en voor het toekomstige heb ik dan een goed toevorst op de getrouwe God en Vader dat ons geen schepsel van Zijn liefde scheiden zal, aangezien alle schepselen alzo in Zijn hand zijn, dat zij tegen zijn wil, zich noch roeren noch bewegen kunnen. Wat is zo'n leven rijk!

Nunspeet,

W. Visser

Help Terwolde bouwen
'Zie, Hij komt', twaalf preken van
ds. E. Fransen, ds. H. Ligtenberg,
ds. Th. van Stuijvenberg en
ds. D.W. Tuinier, uitgave van de kerken-
raad van de Gereformeerde Gemeente
van Terwolde-De Vecht, 240 pag.
prijs €17,90

Nadat aan alle kerkenraden van onze gemeenten reeds een brief is gestuurd, willen we graag aan het verzoek van onze broeders van de gemeente van Terwolde-De Vecht voldoen om door middel van ons kerkelijk weekblad aandacht te vragen voor het volgende.

Als gemeente van Terwolde-deVecht is men op dit moment bezig om plannen uit te werken voor nieuwbouw van het kerkgebouw. Sinds 1952 mag men het huidige kerkgebouw gebruiken. Dit gebouw is in 1993\94 fors verbouwd, maar de groei van de gemeente noodzaakt om opnieuw uit te breiden. In het voorjaar van 2007 is daarom besloten over te gaan tot nieuwbouw. U begrijpt dat hiervoor veel financiële middelen nodig zijn. Eén van de initiatieven die men hiervoor genomen heeft is het uitgeven van een prekenbundel met preken van ds. E. Fransen (1827-1898), die in Twello en Terwolde als oefenaar begonnen is, en van de predikanten ds. H. Ligtenberg (1917-1992), ds. Th. van Stuijvenberg (1926-1995) en ds. D.W. Tuinier (geb. 1964), die de gemeente gediend hebben. Van ieder drie preken. De titel van deze prekenbundel luidt 'Zie, Hij komt' en geeft het thema van het boek weer. Het is ontleend aan de eerste preek over Maleachi 3:1, over de eerste komst van Christus in het vlees, en de elfde preek over Openb. 1:7, over de tweede komst van Christus.

Naast korte levensschetsen van één pagina over de drie predikanten, die overleden zijn, bevat het boek twaalf preken voor het kerkelijk jaar: voor advent, na Kerst, de lijdensstijd, Goede Vrijdag, Pasen, de zondag na Pasen, Hemelvaart, de weezondag, twee voor Pinksteren, over de wederkomst en tenslotte de heerlijkheid van het nieuwe Jeruzalem. We hopen zo van harte dat deze prekenbundel een goede ontvangst mag krijgen. Aan de taalkundige verzorging en de grafische vormgeving van de gebr. Koster uit Barneveld is zorgvuldig

aandacht besteed. Deze uitgave is daarom ook zeer geschikt voor de leesdiensten. Omdat er nogal eens gezocht moet worden naar preken die passen in het kerkelijk jaar, worden u hier preken aangereikt die zeker met stichting gelezen kunnen worden. Ook wordt hier een goede gelegenheid geboden – wat de drie oudste predikanten betreft – naar de apostolische opwekking in Hebr. 13:7 onze voorgangers, die ons het Woord Gods gesproken hebben te gedenken. Om hun geloof na te volgen, aanschouwende de uitkomst van hun wandeling. Zó moge de Heere het zegenen.

Daarom sluiten we ons van harte aan bij wat onze broeder ds. Tuinier in zijn 'woord vooraf' schrijft: '...het zaad van het Woord is in de vervlogen jaren gestrooid op de akker van de gemeente. En de Heere heeft naar Zijn welbehagen Zijn kerkvergaderend werk willen verheerlijken. De Koning van de Kerk ontferme Zich ook in de toekomst over de gemeente. 'Jesus Christus is gisteren en heden Dezelfde en in der eeuwigheid'.... Die door de werking van de Geest van Pinksteren Zijn gemeente vergadert, regeert en beschermt. Daar gaat Hij nog mee door tot de dag van Zijn wederkomst op de wolken des hemels. Deze heilshistorische orde is voluit schriftuurlijk. De ordelijke overdenking daarvan is nuttig en noodzakelijk. Deze heilsfeiten worden doorleefd in het hart van Gods kinderen. Onder hen is een uitzierend adventsvolk. Maar ook zijn er die geoefend zijn in het geloof en die iets kennen van het zegel van Pinksteren. Daartussen ligt veel onderwijs en onderscheiden kennis'. Laten we er met elkaar voor zorgen dat de eerste druk snel uitverkocht is. De inhoud van deze uitgave is het waard. En dat de baten ten goede van de kerkbouw van de gemeente aldaar mogen komen. Wanneer u het zo spoedig mogelijk besteld zijn de baten *geheel* voor Terwolde, want tot de zomervakantie hebben ze (nog) het alleenrecht van verkoop. Laten we Terwolde helpen bouwen! Relatief is het boek niet duur, €17,90 voor 240 bladzijden. U kunt het bestellen door te bellen: 0578 570766 of bgg 0578 661226 of mailen: prekenboekterwolde@kliksafe.nl. Men ziet uit naar uw bestelling.

Klaaswaal,

ds. G. J. van Aalst

Ds. P. van Ruitenburg,
Een mooie leeftijd.
Uitg. Den Hertog – Houten.
ISBN 90 331 2006 2.
72 blz., €9,90.

Brieven die in onze brievenbus vallen, zullen we niet ongeopend laten liggen. Veelal laten we bij het ontvangen van een brief ander werk liggen. Dat bij voorrang lezen zijn de dertig brieven aan ouderen in dit boekje ook waard. Maar wie zijn oud?

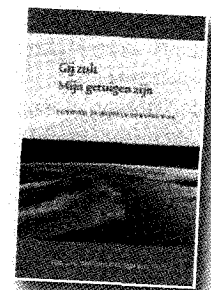
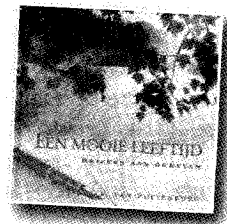
De schrijver wijst er in zijn "Woord vooraf" op dat velen zich helemaal niet oud voelen. Hij noemt daarom een leeftijdsindicatie van 65 jaar en ouder als adressanten van zijn brieven. Ouder worden is in zijn visie helemaal zo slecht nog niet en gepensioneerd kunnen meesturen, raad geven, meelijden en luisteren. Er is meer tijd om te mediteren, te bidden, te lezen en voor een goed gesprek. Daarin zijn ouderen hard nodig. Ook gaat de briefschrijver in op de eigen strijd van ouderen in eenzaamheid, in verdriet, rouw e.d. Steeds weer wordt er gewezen naar de enige troost beide in leven en sterven. Het rijkste leven is als er een hartelijk vertrouwen is in Christus en een stil achter de Heere aankomen. Ouderen wordt erop gewezen, dat ze de Heere in de ouderdom nog "vroeg kunnen zoeken": vroeg in de morgen. Maar vroeg betekent ook ernstig zoeken (Jer. 7:13, 11:7). Het niet kunnen zoeken moet in de binnenkamer drijven. We lezen in brieven over het voorbeeld van Abraham, Jakob en Anna. Stof die het overdenken, mediteren meer dan waard is. De zorgen van de ouderdom worden gesteld in het licht van Gods Woord. Het boekje is mooi uitgegeven en het is een mooi cadeau voor kinderen/kleinkinderen aan ouders en grootouders.

Barendrecht,

ds. L. Terlouw

Gij zult Mijn getuigen zijn,
Jaarverslag 2006 ZGG;
€4,50 (inclusief
verzendkosten).

Opnieuw verscheen het jaarverslag van 'onze' zending, als ik het zo eens mag uitdrukken. De titel herinnert aan de laatste woorden die Christus uitsprak voor Zijn hemelvaart: 'Gij zult Mijn getuigen zijn...'. Men kan er een oproep, een

bevel in beluisteren, maar ook een belofte. De verhoogde Middelaar zal Zelf voor getuigen zorgen en zó komt het werk van de zending tot stand. Op deze wijze is ook de eeuwigheidsvrucht gegarandeerd.

Het verslag bevat vier hoofdstukken en een paar bijlagen. De hoofdstukken betreffen het bestuur (deputaatschap) en de organisatie, de zending in het buitenland, de activiteiten van de ZGG in Nederland en de financiën. De bijlagen bevatten een nuttige lijst met personalia, een overzicht van het zendingswerk van de ZGG en een verklaring van de gebruikte afkortingen. Boeiend is het, tijdens het doorbladeren en doorlezen van het verslag als het ware een tocht door de wereld te maken langs de verschillende zendingsterreinen. De reis voert door Albanië, China, Ecuador, Guinee, Papua en Nigeria. En waar men ooit de wildste volk'eren vond...

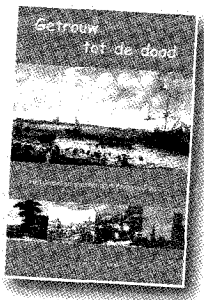
Laat de liefde tot de zending onder ons toch niet verminderen! Laat het ook niet beschouwd worden als een soort liefhebberij van degenen die 'er voor voelen'. Het zendingswerk moet de liefde van ons aller hart hebben. De Heere gedenke en sterke allen die erbij betrokken zijn. In de eerste plaats de werkers op de verschillende 'velden', maar ook de deputaten hier in Nederland, de medewerkers op het zendingsbureau en de velen in den lande – niet te vergeten onze jeugd! – die zich trouw inzetten, op wat voor manier dan ook.

Het mooi geïllustreerde en fraai uitgegeven verslag telt 52 bladzijden. Belangstellenden kunnen het jaarverslag 2006 bestellen door overmaking van €4,50 (dit is inclusief verzendkosten) op girorekening **397607** t.n.v. Zending Gereformeerde Gemeenten te Woerden onder vermelding van 'Jaarverslag ZGG 2006'.

Capelle aan den IJssel, ds. A. Moerkerken

M. van der Staal. Getrouw tot de dood. Het leven en sterven van Anneke Jansz. Uitg. Middelburg. ISBN 90-74557-22-8. Aantal blz.: 240. €11,25.

Al in het begin van de Reformatie waren er allerlei verschillende stromingen en opvattingen. Naast de lutheranen en de calvinisten vormden de wederdopers of anabaptisten een belangrijke groep in die tijd. De laatsten hebben ook de meeste martelaars opgeleverd. Nu waren er ook onder hen verschillen. Sommigen namen een zeer radicaal standpunt in: de

Heere zou spoedig wederkomen en het eindgericht over alle goddelozen voltrekken. Daarbij ontwikkelde men een concrete eindverwachting. In verband met het einde der dingen wenste men het koninkrijk Gods desnoods met geweld te vestigen. Men dacht dat in Munster daartoe alles in gereedheid gebracht moest worden. Daar zou het nieuwe Jeruzalem nederdalen. Uit alle delen van ons land reisde men naar de Duitse stad. Maar het bleek duidelijk dat daar de geest van de afgrond werkzaam was. Verschrikkelijke en bloedige taferelen vonden er plaats. Uiteindelijk moest de overheid er aan te pas komen om aan de sektarische toestanden een einde te maken.

Toch waren niet alle wederdopers gevaarlijke oproerlingen. Er was een groeiende groep die niets met geweld van doen wilde hebben. Ook de vreedzamen kregen het echter zwaar te verduren. Ze werden op één hoop gegooid met de radicalen. Ze werden bloedig vervolgd. De marte-

laarsboeken getuigen daar nog van.

Ondanks al hun afdwalingen was er in die jaren onder vele wederdopers een brandende liefde tot Gods Woord en inzettingen waar te nemen. Onder hen behoorde de hoofdpersoon van dit boek, namelijk Anneke Jansz. In 1914 werd dit op historische feiten gebaseerde verhaal voor het eerst gedrukt. Deze nieuwe uitgave van 2006 is gebaseerd op de tweede en vierde druk. De spelling is aangepast, de tekst is van tussenkopjes voorzien, op enkele punten is een correctie of aanvulling aangebracht of is de tekst iets ingekort. We hopen dat velen deze spannende en leerzame geschiedenis uit de tijd van de Reformatie zullen lezen. In het bijzonder ook geschikt voor onze jeugd. Een lijst van geraadpleegde literatuur is toegevoegd, alsmede diverse verklarende aantekeningen. Aanbevolen!

Dirksland,

ds. J. Schipper

KERKNIEUWS

■ BEROEPINGSWERK

BEROEPEN

- Te Aalburg, Aalst, Brakel, Elspeet, Emmeloord, Enkhuizen, Hilversum, Leerdam, Meeuwen i.c.m. Sprang-Capelle, Nijkerk, Ooltgensplaat, Oudemirdum, Rheden, Rilland-Bath, Scherpenzeel, 's-Gravenpolder, Sint Annaland, Terneuzen, Terwolde-De Vecht, Tricht-Geldermalsen, Vlaardingen en te Yerseke: kandidaat G. Heijkamp te Geldermalsen.
- Te Arnhem, Beekbergen, Bodegraven, Borssele, Doetinchem, Drachten, Ede, Ermelo, Geldermalsen, Groningen, Hendrik-Ido-Ambacht, Katwijk aan Zee, Leiderdorp, Moerkapelle, Naaldwijk, Nieuwdorp, Oosterland, Oostkapelle, Ouddorp, Puttershoek, Ridderkerk-Slikkerveer, Rotterdam-Alexanderpolder, Rotterdam-IJsselmonde, Rotterdam-Zuidwijk, Scheveningen, Scherpenisse, 's-Gravenzande, Utrecht, Waarde, Westkapelle en te Zoetermeer: kandidaat M. Joosse te Vlaardingen.
- Te Poortugaal, Stolwijk en te Wolphaartsdijk: kandidaat A.J. de Waard te Hendrik-Ido-Ambacht.

■ AANGENOMEN

Naar Hendrik-Ido-Ambacht, kand. M. Joosse te Vlaardingen

■ PASTORIEZORGEN

Gezondheid ds. A. Moerkerken

Het is met verdriet in ons hart, dat we u moeten laten weten, dat de gezondheid van onze geliefde broeder, **ds. Moerkerken**, dermate veel te wensen overlaat, dat wanneer hij zo zou doorgaan er een burn-out dreigt. Dit heeft zijn arts hem met duidelijke woorden te verstaan gegeven. De tentamens op de Theologische School zijn net voorbij. We zouden verwachten, dat hij wat tot rust komt, maar dat blijkt door verschillende factoren totaal niet het geval te zijn. In tegendeel! Daarom moet hij zoveel mogelijk ontzien worden. Hierbij dus ook het verzoek hem in deze weken de rust te gunnen die hij dringend behoeft. We hopen zo van harte, dat de weg der middelen gevonden en gezegend mag worden, waardoor er verbetering mag komen. Dat hij de noodzakelijke medische begeleiding mag ontvangen onder Gods zegen. Ook om zijn werk op onze school en voor de Saambinder te kunnen voortzetten. Hierbij daarom het vriendelijke verzoek hem niet te benaderen met allerlei verzoeken en vragen. Ook geen antwoorden of anderszins van hem te verwachten. Voorlopig zal hij op doktersvoorschrift ook niet meer schrijven in ons kerkelijk blad en op zondag - indien mogelijk - slechts één keer preken.

Wanneer het noodzakelijk is, kunt u met ondergetekende contact opnemen. Binnen mijn beperkingen zal ik doen wat in mijn vermogen is.

De Heere, Die alle dingen weet en Die de moeite en het verdriet aanschouwt, verlene hemzelf (met de zijnen) en ons met en voor hem een geopende toegang tot de troon der genade in de verse en levende weg van het bloed van het Lam. Zoals Hebr. 4:14-16 dat uitdrukt: 'Dewijl wij dan een grote Hogepriester hebben, Die door de hemelen doorgegaan is, namelijk Jezus de Zoon van God, zo laat ons deze belijdenis vasthouden. Want wij hebben geen Hogepriester Die niet kan medelijden hebben met onze zwakheden, maar Die in alle dingen gelijk als wij is verzocht, doch zonder zonde. Laat ons dan met vrijmoedigheid toegaan tot de troon der genade, opdat wij barmhartigheid mogen verkrijgen en genade vinden, om geholpen te worden ter bekwamer tijd'. Daar ligt alléén onze verwachting! God Die helpt in nood, is toch in Sion groot... Mogen we om uw mee-leven in het gebed dringend vragen?

ds. G. J. van Aalst

■ DOVENDIENST TE CAPELLE A/D IJSSEL-WEST

Op D.V. 7 juli hoopt ds. G.J. van Aalst voor te gaan in een aangepaste kerkdienst voor doven en slechthorenden in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Capelle a/d IJssel-West, Doormanstraat 12. Deze dienst begint om 15.00 uur. Horenden zijn eveneens hartelijk welkom.

■ MUTATIE KERKELIJK JAARBOEK 2007

Pag. 330, gemeente ZWOLLE.

Het nieuwe adres van de koster, H. Rolleman, is D.V. vanaf 7 juli: Geleen 11, 8032 GD Zwolle, tel. 038-453 97 53.

Gelieve mededelingen voor deze rubriek te zenden naar de redactiesecretaris.

■ BEVESTIGING/INTREDE DS. G.M. DE LEEUW OP 6 JUNI 2007 TE RIDDERKERK

Bevestiging

"Ja ik, van ganser harte," zo beantwoordde ds. G.M. de Leeuw op 6 juni de drie hem gestelde vragen uit het formulier om de dienaren des Goddelijken Woords te bevestigen.

Met dit ja-woord verbond hij zich aan zijn vierde gemeente Ridderkerk.

Een week eerder werd door ds. De Leeuw vanuit Hand. 8:39 afscheid genomen van zijn geliefde gemeente van Rock Valley (VS), behorend tot de 'Netherlands Reformed Congregations of the Unites

States and Canada', die hij zes jaar dienen mocht.

De consulent van de gemeente, ds. C. van Krimpen, leidde de bevestigingsdienst. Hij nam zijn tekst uit Hand. 10:22b: "dat hij van u woorden der zaligheid zou horen."

Onder het thema "Woorden der zaligheid", werd dit tekstgedeelte in drie punten kort uitgewerkt: **1. Een goddelijk bevel. 2. Een zalige inhoud. 3. Een heilig verlangen.**

In dit tekstgedeelte gaat het over Cornelius aan wie de Heere genade bewezen heeft door een weg die God Zelf begeerde. Maar het gaat ook over Petrus die, geoefend in het geloof, bekwaam gemaakt moest worden om het Evangelie te brengen, zoals God het wil en eist. Petrus krijgt een gezicht, waarin de Heere Zijn vrijmacht openbaart onder jood en heiden. Petrus mag dan zonder tegenspreken gehoor geven aan Gods roepstem. Zo is hij tot Cornelius gekomen met last en volmacht van zijn Zender. En in die ontmoeting met elkaar, erkent Cornelius God in het zenden van Zijn knecht.

Petrus begint Zijn Evangeliewoord in het welbehagen. Maar verkondigt ook het merg van het Evangelie: vrede door Jezus Christus. De arbeid van Christus vloeit voort uit dit welbehagen. De Heere doet, trap en mate onderscheiden, Zijn kinderen wel eens iets ervaren van die wonderzoete vrede in de ziel. Welzalg daarom degenen die van dit grote geheim iets kennen en ervaren: woorden der zaligheid in en door Jezus Christus. Cornelius heeft het in een heilig verlangen getuigd: "Wij zij dan allen nu hier tegenwoordig voor God, om te horen al hetgeen u van God bevolen is." De bevestigiger spreekt als zijn wens en bede uit dat zo ook onder de bediening van de nieuwe herder en leraar, er in Ridderkerk nog velen zouden mogen zijn die in aanvang en voortgang heilbegerig zijn naar deze 'woorden der zaligheid', naar dat leven en naar die zaligheid, die in Christus ligt verklaard.

Na het ja-woord sprak ds. Van Krimpen de bevestigde predikant en zijn gezin met enkele welgemeende woorden toe en verzocht de gemeente de nieuwe herder en leraar toe te zingen uit Psalm 119:9.

Intrede

In de Bethelkerk deed ds. De Leeuw 's avonds zijn intrede. De tekst werd genomen uit 2 Kor. 2:14-17. Onder deze tekstwoorden schreef ds. De Leeuw: 'Paulus' gelovig getuigenis van zijn prediking onder de Korinthiërs.' Hij werkte dit uit in een drietal gedachten: **1. Het wonder Gods** (vs. 14). **2. De vrijmacht Gods** (vs. 15-16a). **3. De hulpe Gods** (vs. 16b-17).

1. Het wonder Gods. Paulus zegt in vers 14: "En Gode zij dank, Die ons allen tijd doet triomferen in Christus, en den reuk Zijner

MEDEDELING VAN DE REDACTIE

• De Saambinder zal **niet op 26 juli a.s.** verschijnen. Gelieve hiervan goede nota te nemen, in het bijzonder met het oog op het aanleveren van opgaven inzake kerkdiensten, kerknieuws en andere berichten voor plaatsing in het nummer van D.V. **19 juli a.s.**, dat dus voor **twee weken** geldt.

• Regelmatig wordt kopij voor plaatsing in De Saambinder onder de rubrieken "kerknieuws" en "berichten" naar het kerkelijk bureau te Woerden gezonden i.p.v. naar de redactiesecretaris te Ridderkerk. Dit brengt onnodig extra werkzaamheden met zich mee voor het kerkelijk bureau, dat zich immers dan genoodzaakt ziet bedoelde kopij naar de redactiesecretaris door te sturen. Deze wijze van handelen kan bovendien tot gevolg hebben dat vermelding in De Saambinder van deze via een omweg ontvangen kopij op een later tijdstip plaatsvindt dan door de zender verlangd.

• Af en toe wordt de vraag gesteld wanneer "kerknieuws" (m.u.v. "beroepingswerk") en "berichten" voor opname in ons kerkelijk weekblad aangeleverd dienen te worden bij de redactiesecretaris. Voor het antwoord hierop verwijzen wij belanghebbenden naar het colofon (op pag. 2 van elk nr. van De Saambinder).

kennis door ons openbaar maakt in alle plaatsen." Het gaat dus om 'de reuk Zijner kennis'. Die kennis van Christus is voorwerpel, maar ook onderwerpel. Hoe kun je die kennis ruiken? Als die kennis bevestigend geleerd wordt door de Heilige Geest. In die kennis worden dan vooral twee hoofdzaken geleerd: de rechtvaardigheid en heiligheid van Christus. Toegepast door de Heilige Geest gaat die Persoon van Christus leven in het hart. Met als vruchten: verwondering, verootmoediging, vernedering, liefde. En de liefde Gods in en door Christus ruik je. Als Paulus geroepen wordt om God te gaan dienen, heeft hij zelf eerst de 'reuk van Christus' diep ingesnoeven voor zijn eigen ziel. Want vele zonden zijn hem vergeven. Daarom heeft hij getuigd: "Want ik heb niet voorgenomen iets te weten onder u, dan Jezus Christus en Dien gekruisigd." Een dubbele genade als een mens dat ook prediken mag aan alle plaatsen.

Het is niet alleen een wonder Gods dat God Paulus bekeerd heeft, maar dat Hij door middel van Paulus' prediking ook anderen bekeerd heeft. En daar ziet nu een prediker ook zo naar uit: naar vrucht op de prediking. Naar Gods rijke bediening in en door Christus. Dat is ook zijn uitzien: dat de Heere door zijn bediening wil geven dat zondaren in Ridderkerk deze reuk van Christus mogen leren ruiken. Maar dan zal eerst door ontdekkende genade onze zondelucht, onze geestelijke doodslucht geroken worden.

2. De vrijmacht Gods. Paulus vervolgt in vers 15 en 16a: *"Want wij zijn Gode een goede reuk van Christus, in degenen die zalig worden en in degenen die verloren gaan. Deze wel een reuk des doods ten dode, maar genen een reuk des levens ten leven."*

Het gaat hier over de tweërlei uitwerking van één en dezelfde prediking. Paulus is zelf Gode een goede reuk van Christus, maar op tweërlei wijze: in degenen die zalig worden en in degenen die verloren gaan. Voor de één zal het 'een reuke des doods ten dode' zijn, maar naar Gods vrijmacht voor de ander 'een reuke des levens ten leven'.

Paulus heeft de volle raad moeten en mogen verkondigen. Dit is ook tot de volle eer Gods. En daarin is hij Gode een goede reuk. Hij preekte hemel en hel. De dood in Adam en het leven in Christus. Zo stond Paulus en zo staan al Gods knechten aan de zijde van hun Zender.

3. De hulpe Gods. Paulus eindigt dit tekstgedeelte met: *"En wie is tot deze dingen bekwaam? Want wij dragen niet, gelijk velen, het Woord Gods te koop, maar als uit oprechtheid, maar als uit God, in de tegenwoordigheid Gods, spreken wij het in Christus."*

Paulus geeft hier iets bloot van zijn eigen bediening. Hij is menigmaal heel dicht bij God geweest, omdat God hem door die scherpe doorn in zijn vlees dicht bij Zich hield. Dan draag je het Woord Gods niet te koop, maar dat brengt tot die hulpe Gods. Inleving van eigen onbekwaamheid doet uitroepen: 'Heere, help mij'. In de tegenwoordigheid Gods als dienaar des Woords te mogen verkeren, niet alleen op de kansel, maar overal, in het rechte besef altijd onder Gods heilig oog te verkeren. De tekst eindigt met: *"spreken wij het in Christus"*. En zo eindigt ds. De Leeuw zijn intredepreek ook door op te merken 'preken gaat alleen maar als de tweede Persoon aanwezig is. Dan gaat het goed met u en mij.'

Na de preek richtte de predikant zich met enkele welmenende woorden tot de consulent, tot gemeente en kerkenraad, als ook verschillende andere aanwezigen. Daarna werd hij toegesproken door de oud-predikant van Ridderkerk, ds. G.J. van

Aalst, namens de classis Ridderkerk en de particuliere synode Zuid-West, door burgemeester mevr. J.H.M. Hermans-Vloedveld namens de gemeente Ridderkerk, door ds. K. ten Klooster namens de plaatselijke kerken, door ouderling J. van Ginkel namens de overzeese gemeente van Rock Valley (vertaald door diaken W.J. van Pelt) en tenslotte door oud. B. Kok namens ker-

kenraad en gemeente. Deze liet hem staande toezingen Ps. 147:7. Na zijn dankwoord mocht ds. voor de eerste maal als eigen herder en leraar de zegen op de gemeente leggen en kwam een einde aan een voor kerkenraad en gemeente zo verblijdende en indrukwekkende dag.

F.J. Wiersma, scriba.

BERICHTEN

■ P-CURSUS TREKT DE AANDACHT

In het achterliggende seizoen hebben bijna 120 cursisten deelgenomen aan de P-cursus. De P-cursus omvat 10 avonden waar opvoedkundige thema's aan de orde komen. Aan de cursus werken mee: mevr. S.H. Brons-van der Wekken, B.S. van Groningen, A. Karens, drs. J. Otte, F. van Toor, mevr. drs. H. Vink e.a.

De cursus wordt het komende seizoen (van 25 september t/m 25 maart) gehouden in Dirksland, Alblasserdam, Amersfoort en Genemuiden. Ouders en opvoeders zijn hartelijk welkom. De kosten bedragen €105,- p.p. en €160,- per echtpaar (incl. consumpties).

Opgave bij A.W. Burghout, Sint Philipsland, tel. 0167-573118, e-mail: bur@calvijncollege.nl

■ ZANGAVOND IN ERMELO

Het gemengd koor "Adoraim" uit Ermelo organiseert op D.V. **zaterdag 14 juli** een psalmzangavond. Naast samenzang zal er een korte uitleg worden gegeven van de inhoud van een aantal te zingen psalmen. De leiding van dit psalmzanguur is in handen van ouderling J.M. de Pater. Locatie: kerk van de Geref. Gemeente, Hanengewei 69, Ermelo. Aanvang: **18.45** uur.

■ 45 JAAR ZONDAGSSCHOOL KLAASWAAL

T.g.v. het 45-jarig bestaan van de zondagschool "De Zaaier" te Klaaswaal wordt op D.V. **zaterdag 14 juli** een jubileumbijeenkomst gehouden in de kerk van de Geref. Gemeente aldaar, Havenweg 9. Aanvang 14.30 uur. Alle kinderen, ouders, oud-leden, oud-leidinggevend en alle andere belangstellenden zijn hartelijk welkom. Spreker is dhr. D. Peters, tweede voorzitter van de bond van zondagsscholen van de Geref. Gemeenten. Voor oppas voor de kleinste kinderen wordt gezorgd. Na afloop van deze bijeenkomst is er een informeel samenzijn om een kopje koffie/thee/fris te drinken en elkaar te ontmoeten. Omstreeks 17.00 uur zal het programma voor de ouders en alle andere belangstellenden afgewerkt zijn.

■ VERKOPING IN OUDDORP

D.V. **woensdag 11 juli** hoopt het zendingswinkeltje te Ouddorp zijn zomerverkoping te houden in het Hervormd verenigingsgebouw "Eben-Haëzer" aan de Preekhillaan, aldaar. De verkoping duurt van 9.00 tot 15.30 uur. Er is weer van alles te koop.

KERKDIENTEN

■ ZONDAG 8 JULI 2007

Aagtekerke 9.30 en 19.00 uur kand. Joesse en 14.30 uur leesdienst; Aalburg 15.00 uur stud. Labee; Aalst 14.30 uur ds. M. Karens; Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Almelo 15.00 uur ds. W.J. Karels; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. Visscher; Apeldoorn 15.30 uur ds. Schreuder; Barendrecht (Ploegwei 1) 10.00 en 16.30

uur ds. Terlouw; Barneveld 9.30 en 19.00 uur ds. Hogchem; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. W.J. Karels; Berkenwoude 19.00 uur ds. Silfhout; Bodegraven 15.30 uur ds. W. Harinck; Boskoop 9.30 en 16.30 uur ds. Golverdingen; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.15 en 16.45 uur ds. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 en

17.00 uur ds. Moerkerken; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. Van Boven; Delft 16.30 uur ds. Paul; Deventer 18.00 uur ds. Kleppe; Dinteloord 15.00 uur stud. Boeder; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. Schipper; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. Boogaard; Dordrecht 10.00 en 17.00 uur ds. Van der Net; Enschede 16.00 uur kand. De Waard; Enter 9.30 en 18.30 uur kand. De Waard; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. Hakvoort; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. Meeuse en 14.00 uur leesdienst; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. Clements; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. Baan; Groningen 9.45 en 16.00 uur ds. Kattenberg; Haamstede 18.30 uur stud. Bredeweg; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Hendrik-Ido-Ambacht 19.00 uur ds. P. Mulder; Hoofddorp 18.30 uur ds. Neele; Houten 11.00 en 17.00 uur ds. Brugge; Kampen 9.30 en 15.00 uur leesdienst; Kamperland 10.00 uur ds. J. Karels en 14.30 uur ds. Van Krimpen; Kapelle-Biezellinge 9.30, 14.00 en 18.00 uur leesdienst; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. Van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. Beens; Kortgene 10.00 en 14.30 uur stud. Bredeweg; Krabbedijke 9.30 en 18.00 uur ds. Verschuure en 14.00 uur leesdienst; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. P. Mulder; Kruiningen 9.30, 14.00 en 18.00 uur ds. Hoogerland; Leiderdorp 10.00 uur ds. Paul; Lelystad 9.30 en 16.00 uur leesdienst; Lisse 10.00 en 16.00 uur ds. Neele; Meeuwen 14.30 uur ds. Melis; Meliskerke 9.30 en 19.00 uur leesdienst en 14.30 uur ds. De Heer; Melissant 10.00 en 18.00 uur ds. P. Blok; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. De Heer en 14.00 uur leesdienst; Middelburg-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. Van Gelder en 14.00 uur leesdienst; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. Van Manen; Moerkapelle 19.00 uur ds. Clements (doventolk); Nieuw Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. Vermeij; Nieuwdorp 14.00 uur (H.D.) ds. Meeuse en 18.30 uur ds. J. Karels; Nieuwkerk Zld 9.30 en 15.30 uur ds. Gunst; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. Schot; Oosterend-Texel 11.30 en 16.30 uur ds. Moens; Oostkapelle 9.30 en 15.00 uur ds. Tanis; Opheusden 10.00 en 18.30 uur ds. G. Pater; Oud Beijerland 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Ouddorp 14.30 uur ds. Van Manen; Poederoyen 9.30 en 18.30 uur stud. Labee; Poortugaal 18.30 uur kand. Heijkamp; Rheden 19.00 uur ds. Van Belzen; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. De Leeuw; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 en 16.00 uur ds. Hofman; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. Van Dieren en 14.30 uur leesdienst; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur ds. De Wit; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. Schreuder en 14.30 uur leesdienst; Rilland-Bath 14.00 uur ds. Van Gelder; Rotterdam-Alexanderpolder 15.30 uur ds. A.B. van der

Heiden; Rotterdam-Centrum 16.00 uur kand. Heijkamp; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 en 17.00 uur ds. Mijnders; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. Van Dijk; Sint Annaland 14.00 uur stud. van Rijswijk; Sint Philipsland 9.30 en 18.30 uur stud. Boeder; Soest 9.30 uur ds. Kleppe en 19.00 uur ds. Visscher; Spijkenisse 10.00 uur kand. Heijkamp; Sprang-Capelle 19.00 uur ds. L. Blok; Terneuzen 15.30 uur ds. Baan; Tholen 10.00, 14.30 en 18.30 uur leesdienst; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. Mouw; Utrecht 19.15 uur ds. Brugge; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. Melis; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. Van Belzen; Vlaardingingen 19.00 uur ds. Terlouw; Vlissingen 9.30 en 16.00 uur ds. Tuinier; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. Mondria; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. M. Karens; Westkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. Van Krimpen; Wierden 15.00 uur ds. De Wit; Woerden 10.00 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Wolphaartsdijk 18.00 uur ds. C. Harinck; Yerseke 18.00 uur ds. Van der Poel; Zeist 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. Van Ekeveld; Zwijndrecht 9.30 en 16.30 uur ds. Veenendaal; Zwolle 19.00 uur ds. Schot.

■ DINSDAG 10 JULI 2007

Dinteloord 19.30 uur ds. G. Pater; Drachten 19.30 uur ds. Schot; Ede (Noorderkerk, Amsterdamseweg 9) 19.30 uur ds. Hakvoort; Enter 19.30 uur kand. Joosse; Leerdam 19.30 uur ds. Tuinier; Naaldwijk 19.45 uur ds. Bakker; Oostvoorne 19.30 uur ds. Mondria; Ouddorp 19.30 uur ds. Van der Net; Rheden 19.30 uur ds. Melis; Sint Annaland 19.30 uur ds. M. Karens; Terwolde-De Vecht 19.30 uur ds. Van Boven; Yerseke 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Zaandam 19.30 uur ds. Brugge; Zwolle 19.30 uur ds. W.J. Karels.

■ WOENSDAG 11 JULI 2007

Aalburg 19.30 uur ds. G. Pater; Beekbergen 19.30 uur ds. Silfhout; Doetinchem 19.30 uur ds. De Heer; Elspeet 19.30 uur ds. F. Mulder; Hellevoetsluis 19.30 uur stud. Labee; Hoogvliet 19.45 uur ds. Paul; Kamperland 19.30 uur ds. M. Karens; Katwijk aan Zee 19.45 uur ds. P. Mulder; Meeuwen 19.30 uur ds. Veenendaal; Mijdrecht 19.30 uur ds. Van Belzen; Nieuwer ter Aa 19.45 uur ds. Schreuder; Nijkerk 19.30 uur ds. Melis; Oosterend-Texel 19.00 uur ds. Moens; Puttershoek 19.30 uur ds. Beens; Rotterdam-Alexanderpolder 19.30 uur ds. Verschuure; Rotterdam-Centrum 19.45 uur ds. Kleppe; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds. De Leeuw; Scherpenzeel 19.30 uur ds. Hogchem; Stolwijk 19.30 uur ds. Visscher; Westkapelle 19.30 uur ds. Hoogerland.

■ DONDERDAG 12 JULI 2007

Ermelo 19.30 uur ds. Van Boven; Goudsward 19.30 uur ds. Van Ekeveld; Hendrik-

Ido-Ambacht 19.45 uur ds. Van Gelder; Hoofddorp 19.30 uur ds. Schot; Hoogeveen 19.30 uur ds. Vermeij; Middelburg-Centrum 15.00 uur (huw. bev.) ds. Van Gelder; Scherpenisse 19.30 uur ds. De Leeuw.

■ VRIJDAG 13 JULI 2007

Den Helder 19.30 uur ds. Van Dieren; Herkingen 15.00 uur (huw. bev.) ds. Van Manen; Moerkapelle 13.00 uur (huw. bev.) ds. Clements.

■ EVANGELISATIESAMENKOMSTEN

Alkmaar:

Evangelist G. Baan; kerkgebouw 't Wuiver 2-a, Oudorp NH, gem. Alkmaar; samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 16.30 uur. U bent hartelijk welkom in de inloop/bijbelshop 't Wuiver, Stationsweg 96a, Alkmaar (t.o. NS- en busstation). Openingsdagen: dinsdag t/m vrijdag van 10.00-16.00 uur, zaterdag van 13.00-17.00 uur.

Amsterdam:

Evangelist J. Krijgsman; kerkgebouw Bij Simon de Looier, Looiersgracht 70. Samenkomsten iedere zondag 10.30 en 17.00 uur.

Steun het evangelisatiewerk door uw gift en belangstelling. Breng eens een bezoek aan onze evangelisatiepost. Hartelijk welkom! Openingsdagen: dinsdag tot en met zaterdag van 10.00 tot 16.00 uur.

Emmen:

Evangelist C. van Drunen; kerkgebouw Prinsesselaan 6-l te Emmen; samenkomsten iedere zondag om 9.30 en 15.30 uur.

Leeuwarden:

Evangelist S. de Visser; kerkgebouw Achter de Hoven 2-c; samenkomsten iedere zondag om 9.30 en 16.00 uur.

Merksem:

Evangelist A. van Setten; kerkgebouw "De Bron", Oude Bareellei 64; samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur.

U bent ook hartelijk welkom in het inloophuis, geopend op dinsdag van 10.00-15.00 uur, donderdag van 15.00-21.00 uur en zaterdag van 11.00-15.00 uur.

Tilburg:

Evangelist H.J. van den Boogaart; in verband met de verbouwing zijn de samenkomsten in het Prot. Chr. Zorgcentrum "Zonnehof", Prof. Gimbrérelaan 30 in Tilburg. Samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 18.30 uur.

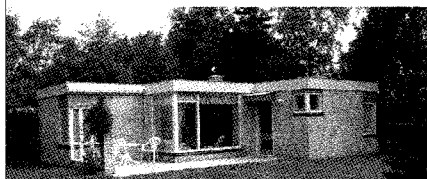
ADVERTENTIES

Lekker weg op Texel

De Verrassing.nl

Veertien accommodaties, waaronder acht bungalows en vijf nieuwe chalets.

De Noordel

Park achter De Verrassing. Vijf luxe bungalows met veel privacy.

De Noorderhoeve.nl

Twee vakantiewoningen voor zorgvakanties. Ook uitermate geschikt voor minder validen.

Boeken? Bel 0222 31 89 06

Voor een paar dagen of langer gezelligheid en sfeer, **Pension „De Peel“**, gelegen in de mooie Betuwe, waar het gewoon goed is. Familie Knuivers, Boveneindsestraat 14, 4041 EJ Kesteren. Tel. 0488-481687.

Te huur **6 pers. stacaravan** op "De Hofstee" in **Nunspeet**.
Tel. 0166-652081

Waardige en stijlvolle verzorging

van begrafenissen met aandacht voor persoonlijke wensen. In alle rust, vertrouwdelijk en met bescheidenheid.

- opharen met kistkoeling bij u thuis of in een voor u bekende aula
- dag en nacht bereikbaar en overal te ontbieden
- wij verzorgen alleen begrafenissen
- laatste verzorging van de overledene door een gediplomeerd verpleegster

Begrafenisverzoorgers:

- H. de Jongh • P.H. van der Leer • E. Treur

Begrafenisonderneming de Jongh

Hardinxveld-Giessendam:

Reepijzer 5, Tel. (0184) 61 11 54

Waardenburg:

Kerkstraat 15a, Tel. (0418) 65 20 39

Zeist:

Kroostweg 22, Tel. (030) 69 95 330

Te huur zelfst. woonruimte voor 2 pers. in **Rhenen-Wageningen**.
Tel. 06-21266228

BEGRAFNISVERZORGING KINA 010 - 458 31 12

Rotterdam, Drechtstreek, Krimpenerwaard, Gouda
D.W. Schipper 010-4506626 J. Kooijman 0182-583932
Capelle aan den IJssel Gouda

GEGARANDEERD de mooiste jongerenvakanties in eigen sfeer !

o.a. 11-daagse jongerenreis
ISRAËL D.V. 16 juli

Reizen / Hotels / Pensies / Vakantiewoningen

Krijkes Vakantie Idee

Kijk op www.krijkes.nl voor een overzicht van alle reizen met vertrekgarantie of bel 0548 - 51 41 88

Speciaal voor onze jongeren...

Uit het leven van dominee G.H. Kersten

door A. Vogelaar-van Amerstoort

IN DIENST
VAN DE
KONING

Bij uitstek geschikt als
uitdeelboek voor ouders,
grootouders, scholen,
kerkenraden enz.

A. Vogelaar-van Amerstoort

In dienst van de Koning

Een waardevol en bijzonder mooi gedenkboek voor onze jongeren!

A. Vogelaar-van Amerstoort schreef een boeiende levensgeschiedenis van ds. G.H. Kersten.

Leverbaar vanaf 1 augustus

VOORDEELBOEK
reserveren kan nu!

9,95

na 31 december 2007 **12,95**

uitgeverij en boekhandel
'de Ramshoorn'

Lange Vorststr. 21, Goes - tel. (0113) 221909
info@ramshoorn.nl

Van BOEKHANDEL & UITGEVERIJ **Horssen bv**

Dorpsstraat 100 - 3881 BE PUTTEN
Tel. 0341 36 22 77 - info@van-horssen.com
www.van-horssen.com

Het juiste adres voor:

Bijbels, Theologische boeken, Leesboeken voor jong en oud, Voordeelboeken, Tweedehands, CD's en bladmuziek.

herenkleding

Ambtskleding

Kostuums: 2- en 3-delig zwart - grijs - e.a.

Trouwkostuums - Jaqueets - Pantalons

Streppantalons - Overhemden

Stropdassen - Sokken - Overjassen

Hoeden - Schoenen

Winkel: Dorpsstraat 229, Scherpenzeel
Telefoon 033-2778899 b.g.g: 06-30189592

OPENINGSTIJDEN: MA. GESLOTEN,
DI T/M DO 9-18 UUR,
VR 9-21 UUR EN ZA 9-17 UUR.
OP AFSpraak MOGELIJK

Moeilijk, maar kansrijk

Help ons Chinese kinderen christelijk onderwijs te geven!

stort uw gift op **3473.76.029** ten name van Hudson Taylor/SBHC

HUDSON TAYLOR

Stichting Bijbelse Hulpverlening China

voor info of voorlichting bel 06 200 13 173

VAKANTIE in de BETUWE
Voor rust en ruimte bent u
welkom op onze MINICAMPING
DE VIJVERHOF in OMMEREN.
Voor info: 0344- 60 19 73
www.vijverhof-ommeren.nl

Te Huur in **Garderen** voor
gezin(nen) uit de gereformeerde
gezindte, **grote vakantie**
bungalow nog diverse weken
vrij vanaf week 35.
Tel. 010-4424848.

Voor een zorgzame begeleiding

KOSIE
Begrafenisonderneming
Barnveld
Scherpenzeel e.o.
A. Koster
telefoon: 033 277 0555
Kantoor: Sluisweg 411
3725 CD Scherpenzeel
Centraal nummer (24 uur):
033 277 0555

Te Huur in **Gouda** voor 2 studen-
tes PABO een **mooie kamer**.
Tel. 0182-512188.

Boekenmarkten Elspeet

D.V. 14, 28 juli en 4 en 15 aug.
Aan de Schapendrift vindt u weer
30 kramen met theologie,
jeugd en kinderboeken.
Info 0184 - 684808

Begrafenisverzorging "Honestum"

0180 - 628908 (dag en nacht)
L. Melleste-Verveer en D.D.E. Melleste
Voor Rotterdam - Barendrecht - Ridderkerk
H.I. Ambacht - Zwijndrecht - Dordrecht e.o.

Het Deputaatschap Diaconale en Maatschappelijke Zorg van de Gereformeerde Gemeenten houdt zich in het kader van het door de Generale Synode aan haar verstrekte mandaat bezig met:

- *het ondersteunen van diaconieën door het geven van adviezen, voorlichting en toerusting*
- *het mede richting geven aan het beleid van kerkelijke zorginstellingen*
- *het signaleren van nieuwe ontwikkelingen op politiek, maatschappelijk en kerkelijk terrein met betrekking tot de zorgverlening en vertaalt deze ontwikkelingen door naar advies en voorlichtingsactiviteiten, of naar nieuwe initiatieven;*

Vanwege het vertrek van de huidige algemeen secretaris roept het deputaatschap sollicitanten op voor de functie van:

Algemeen secretaris (fulltime)

Functieomschrijving:

De algemeen secretaris geeft uitvoering aan de werkzaamheden van het deputaatschap en draagt hiervoor de verantwoordelijkheid. Hij is belast met het initiëren, voorbereiden, uitvoeren en ontwikkelen van het beleid van het deputaatschap en rapporteert over de uitvoering aan het deputaatschap. Hij onderhoudt de contacten met de zorginstellingen - die uitgaan van of nauw samenwerken met - de Gereformeerde Gemeenten.

Functie-eisen:

Voor deze functie zoekt het deputaatschap iemand die:

- Belijdend lid is van de Gereformeerde Gemeenten en vertrouwen zal genieten van de kerkenraden en gemeenten.
- Beschikt over minimaal een HBO werk- en denkniveau.
- Beschikt over goede communicatieve en sociale vaardigheden.
- Een flexibele werkhouding heeft en bereid is om buiten kantooruren te werken.

Voor inlichtingen over deze functie kunt u contact opnemen met de secretaris van het deputaatschap drs. J.C. Houtman (tel. 055-5216698) of met de huidige algemeen secretaris dhr. W. Drooger (tel. kantoor 0348-489915, tel. privé 0187-657076).

Schriftelijke sollicitaties met vermelding van opleiding en ervaring dienen voor 19 juli 2007 te worden gericht aan: Deputaatschap Diaconale en Maatschappelijke Zorg, t.a.v. drs. J.C. Houtman, Boerhaavestraat 30-b, 7316 JC Apeldoorn.

Een psychologisch onderzoek kan deel uitmaken van de selectieprocedure.

Begravenisonderneming
Brouwer

**Voor een verantwoorde
en stijlvolle begrafenis**

- * mogelijkheid voor thuis opbaren
- * eigen rouwvervoer
- * kist wordt schoudergedragen
- * gratis laatste wens boekje

R.C. Brouwer Bentindlaan 1a, Leersum
tel. 0343-461880 b.g.g. 06-51504726

Amerongen - Amersfoort - Doorn - Elst -
Langbroek - Leersum - Moorn - Moorsbergen -
Rhenen - Woerden - Woodenberg

- ROEMEENSE PANFLUITEN
- DIVERSE BLOKFLUITEN
- VIOLLEN

R. MULDER - STAPHORST
06 12 610 628 B.G.G. 0522 253944

Zorg dichtbij

Rotterdam • Gouda • Veenendaal
Zwijndrecht • Gorinchem
Goes

Actief in uw regio!

Waar u ook woont,
Agathos brengt zorg dichtbij:

- Huishoudelijke verzorging
- Persoonlijke verzorging
- Verpleging
- Psychosociale zorg

Bel de Zorglijn (010) 264 07 77 en u krijgt uw rayoncoördinator
aan de lijn. Agathos stelt zelf indicaties voor veel zorgvragen.
Kunnen we geen indicatie stellen? Dan begeleiden we u bij de
CIZ-aanvraag. U ziet, ook indicatiestelling is onze zorg!

Agathos
THUISZORG
T 010 264 07 77 | www.agathos-thuiszorg.nl
Zorg met een eigen kleur

NatuursteenHuis
vakmensen vertalen uw wensen

- Marmer, graniet en hardsteen
(voor binnen & buiten)
- Grafmonumenten
- Vakkundig advies

Goes tel (0113) 216555
Middelburg tel (0118) 612579
v.h.Zandee & De Krijper voor leveringen buiten Zeeland

HARKES
Begravenissen

*Persoonlijke zorg
voor uw begrafenis*

Dokter Hamburgerlaan 59 - 2771 JR Boskoop
Telefoon (0172) 21 21 22

Begravenisverzorgers:
D. Harkes en J.F. van Staveren

Wij verzorgen alleen begravenissen - Dag en nacht bereikbaar

SHG

*Uitgaande van de Gereformeerde
Gemeenten in Nederland biedt de
SHG gekwalificeerde kraamzorg
en gezins- en bejaardenzorg
die aansluit bij uw manier van
leven. Dit houdt voor ons in dat
Bijbelse normen en waarden de
basis vormen voor uw dagelijkse
levenshouding en mediagebruik.*

Kraamzorg
Meldt u tijdig aan om teleurstelling te voorkomen.
Voor informatie of inschrijving kunt u ons bereiken op
telefoonnummer **0187 - 48 91 73**
b.g.g. 0342 - 49 21 55. Op werkdagen van 9.00 - 11.00 uur
en van 13.00 - 15.00 uur en op vrijdagavond van
19.00 - 21.00 uur.

Gezins- en bejaardenzorg
Voor informatie of inschrijving kunt u ons bereiken op
telefoonnummer **0166 - 65 26 05**. Op werkdagen van
9.00 - 11.00 uur en op vrijdagavond van 19.00 - 21.00 uur.

De gratis brochure zenden wij u graag toe.

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING
G. WEGENAAR

Buurtlaan West 26 tel. 0318-526641
3905 JR Veenendaal www.wegenaar.nl

begravenisverzorging
T. den Hollander

Begravenissen in Vlaardingen,
Rotterdam, Gouda, den Haag
en omstreken.

Opbaarmogelijkheden in een
door u gewenst uitvaartcentrum
of thuis met koeling.

Geen crematies.

Dag en nacht bereikbaar.

Mozartlaan 13
3131 ES Vlaardingen
Tel. 010 - 4600509

**15 daagse rondreis
TURKIJE**

In de voetsporen van Paulus
met bezoek aan de zeven
gemeenten van Klein Azië
Vertrek D.V. 21 augustus

Reizen / Hotels / Pensions / Vakantiewoningen
Kreijkes Vakantie Idee

Kijk op www.kreijkes.nl voor
een overzicht van alle reizen
met vertrekgarantie of
bel 0548 - 51 41 88

Te koop stacaravan op **De Hofstee**
in Nunspeet met 3 sl. k. 3 jaar oud
op ± 200 m2. Het park is het hele
jaar open, alles compleet o.a. was-
machine/droger, nieuwe blokhut
enz. Vr. prijs € 25.000,-
Inl. + foto's, tel. 0186-613788.

Kamer te huur in Veenendaal.
Eigen ingang en kookgelegenheid.
Per maand € 250. Tel. 0318-501667

**Heeft u nog geen vakantie
geboekt?** Kom dan gezellig naar
Zeeland! In Kamperland hebben
wij voor u een 6-persoonsbun-
galo staan, dicht bij strand en
Veerse Meer gelegen.
Het huisje is van alle gemakken
voorzien en u heeft er veel privacy!
Nog vrij in week: 29 en na week
35. U bent van harte welkom!
Tel: 0118-584385

Te Koop in Kampen
Karakteristiek en goed onderhou-
den tussenwoning, met vrij uit-
zicht, aan de rand van de binnen-
stad. 3 slaapkamers. Geheel voor-
zien van CV. **Uiterst geschikt voor
starters.** Vraagprijs €159.500,- k.k.
Info: 06-13182763

BOEKHANDEL / ANTIQUARIAAT DE ROO

Van Meelstraat 12 • ZWIJNDRECHT • tel. 078 - 612 40 81

Voor al uw **NIEUWE** en **TWEDEHANDS**: THEOLOGISCHE BOEKEN
KINDERBOEKEN
LEESBOEKEN

Tevens Inkoop en Taxatie Gebruikte Boeken maandag gesloten